

Referat fra FØJO projektmøde

FØJO's sekretariat gennemfører i forsommeren 2002 en runde hvor de enkelte forskningsprojekter i FØJO II besøges.

Dagsorden for møderne:

1. At diskutere fremdriften i projekterne, evt. se forsøg/faciliteter og diskutere evt. behov for justeringer i planerne.
2. At diskutere statusrapporteringen. Udgangspunkt i rapporten for 2001 - målet er et forbedret paradigme som grundlag for den internationale midtvejsevaluering i efteråret 2002.
3. At diskutere formidling og kommunikation, herunder FØJO's nye hjemmeside (se www.foejo.dk).
4. Internationalt forskningssamarbejde
5. Forskeruddannelse, herunder SOAR.
6. Projektlederens ønsker og forslag til det fremtidige samarbejde.

Forslag til beslutninger og handlinger er skrevet med kursiv skrift.

I.7 Jordkvalitet i økologisk jordbrug: effekter af sædskifte, husdyrgødning og jordpakning

Foulum, tirsdag den 4. juni kl. 11.00

Deltagere: Per Schjønning, Lars Munkholm, Erik Steen Kristensen, Hugo Alrøe.

Ad 1:

WP.A1 – Jordbearbejdningsstrategier

Deliverable 3, DARCOF report. Denne rapport om resultaterne fra 1997-2000 udkommer som DJF-rapport. Den er reviewet.

WP.A2 - Jordløsning

På Flakkebjerg ligger sædskifteforsøgene på en jord der tidligere har været drevet meget ensidigt. Der er en meget dårlig jordstruktur og udviklingen hidtil tyder på at det tager årtier at forbedre jordstrukturen. 'Dette må betragtes som en fordel for både sædskifteprojektet og for ROMAPAC, idet der dermed er gode muligheder for at få belyst processen frem mod en mere frugtbar jord og for at identificere de bedste redskaber i denne proces'

WP.A3 – Rodstudier

Pakning (pløjesål) kan betyde meget for den tidlige rodvækst.

WP.B – Jordens frugtbarhed

WP B omhandler primært effekten af sædskifte og tilførsel af husdyrgødning. Mekanisk energi-input er den tredje faktor, der introduceres for at kigge på vekselvirkningen. Pakning kan ødelægge sædskiftefordelene. Pakning af pløjelagsjorden kan også skyldes mange overkørsler og gamle dæk, selv om der bruges ret lette traktorer og redskaber.

Den tilførte energi er vigtig. Derfor er også kraftoverføringsdrevne redskaber farlige. Fræser er værst, men ikke meget brugt. Rotorharver bruges mere og mere – de fører til en ond cirkel med mere pakning og dermed mere brug for rotorharven. Økologiske (og andre) jordbrugere bør gøres opmærksomme på den negative sidevirkning af stor energi-input til jorden.

Generelt:

Per: Det er dejligt at kunne gå ind med forsøg i sædskiftearealerne hvor der er godt styr på tingene. De bør i det mindste køre videre med basisbehandlingerne.

Ad 2:

Skal der gøres noget specielt for at få opdateret publikationslisterne i FØJO I projekter på FØJOs hjemmesider?

Artikler der er annonceret i FØJO I projekter bør afrapporteres der.

Ved søgning i FØJOs (DJF-baserede) publikationsdatabase fås kun nogle af de øko-publikationer der burde være der og der fås nogle der ikke er relaterede til projektet. Der arbejdes med at lave en selvstændig publikationsdatabase (en 'e-print server') i FØJO, hvor forskerne vil selv kunne lægge publikationer ind og rette fejl. Denne database vil desuden indeholde elektroniske kopier af publikationerne og den vil dermed kunne være et kommunikationsredskab for forskerne.

Ad 6:

FØJO burde tænke bredere end lige økologisk jordbrug og udfordre de bæredygtighedsopfattelser der er i spil.

Ønsker modtaget per email fra Per Schønning:

ROMAPAC-møde med FØJO's ledelse 4. juni 2002

Ønsker og forslag til fremtidigt samarbejde

- Det vil være ønskeligt, at FØJO påtager sig en koordinerende rolle i forbindelse med fremtidige EU-ansøgninger centreret om økologisk jordbrug. Især set i lyset af de meget store konsortier, der ønskes dannet. I DJF-PVJ er vi interesseret i at indgå i sådanne konsortie-dannelser.
- Der er behov for helhedsorienteret forskning om jordbearbejdning i økologisk jordbrug. I forbindelse med FØJO-projektet om jordens frugtbarhed mm 1996-1999 ('FØJO I₃') undersøgte vi primært jordfysiske aspekter af jordbearbejdning (ikke-vendende bearbejdning, reduceret pløjedybde). Et bredt, biologisk orienterede projekt (projektleder: Jørgen Axelsen) belyste en række forhold omkring jordens biologi. Vi opfordrer til, at disse undersøgelser følges op af et agronomisk orienteret projekt med stor tværfaglighed, hvor bl.a. systemer med reduceret pløjedybde og on-land pløjning implementeres i forskellige sædskifter med fokus på alle relevante muligheder og problemer (herunder praktisk gennemførlighed, ukrudt, sygdomme og skadedyr, samt effekt på udbyttekvantitet og -kvalitet).

- Som opfølgning på ovennævnte FØJO I₃ projekt er det lykkedes os at få SJVF-støtte til yderligere undersøgelser af jordens fragmentering under bearbejdning. Projektet kører 2002-2005 og som led i undersøgelserne skal Lars J. Munkholm foretage studier i Tennessee, USA. Imidlertid bevilgedes kun 2/3 af det ansøgte beløb. Det vil være relevant for økologisk jordbrug, at projektet fuld-financieres fra FØJO, idet resultaterne fra FØJO I₃ tydeligt viser, at energi-tildelingen ved jordbearbejdning reducerer jordkvaliteten i form af øget tendens til ler-dispergering. Dette har praktisk betydning for tilslemning, skorpedannelse og dannelse af vanskeligt bearbejdbare, hårde knolde. Altså starten på en 'ond cirkel' med behov for endnu mere energi-input ved bearbejdning. Det bør med andre ord undersøges, hvor stor energitildeling, der er bæredygtigt for en fortsat bevarelse af jordkvaliteten.
- I forbindelse med et projekt om jordfrugtbarhed, der kørte fra 1993-1996 (DJF-deltagere: Susanne Elmholt og Per Schjønning) opsamledes et stort datamateriale med potentialet for værdifuld vurdering af driftsforanstaltningernes betydning for vigtige jordkvalitetsparametre. Bl.a. blev der i projektets sidste fase indsamlet et stort antal driftsoplysninger på de "anvendte" gårde. Resultaterne er kun delvis publiceret. Bevillinger til sammenskrivning af disse resultater ('vidensyntese') og korrelation af resultaterne til bedrifternes sædskifte, gødningspraksis m.v. vil give et hurtigt og billigt output af viden med stor relevans for økologisk jordbrug.

Per Schjønning, 31. maj 2002
